

Parlamentul
Republicii Moldova

AR nr. 02/03-97

04 iulie 2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisiei economie, buget și finanțe

AMENDAMENT

la proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023 (art.1, 2, 3, ș.a.)

nr. 192 din 21.06.2024

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, se propune următorul amendament:

1. În Anexa nr. 3.1 „Bugetele autorităților finanțate de la bugetul de stat”, bugetul Ministerului Afacerilor Interne:

- la poziția „Cheltuieli și active nefinanciare, total” cifra „4432550,2” se substituie cu cifra „4451550,2”;

- la poziția „Ordine și siguranță publică” cifra „1941521,6” se substituie cu cifra „1960521,6”.

2. În Anexa nr.3.2 la poziția „Ministerul Afacerilor Interne” cifra „4432550,2” se substituie cu cifra „4451550,2”.

3. În Anexa nr. 4 „Cheltuielile bugetului de stat conform clasificăției funcționale”;

- la poziția „Ordine publică și securitate națională” cifra „7001764,8” se substituie cu cifra „7020764,8”;

- la poziția „Afaceri interne” cifra „3983398,5” se substituie cu cifra „4002398,5”.

Argumentare: La 27 iunie 2014, la Bruxelles, a fost semnat Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

În conformitate cu prevederile art.20 alin.(2) din Acordul de Asociere, în ceea ce privește cooperarea judiciară în materie penală, părțile depun

eforturi în vederea intensificării cooperării privind asistența juridică reciprocă.

Subsidiar, odată cu obținerea statutului de țară candidat la aderarea la Uniunea Europeană, Republica Moldova și-a reconfirmat față de toate statele membre ale Uniunii Europene garanția de executare a angajamentelor internaționale asumate în timp, inclusiv cele care derivă din Convenția europeană de extrădare.

Mai mult decât atât, conform Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023, Republica Moldova s-a angajat să asigure utilizarea mai frecventă a instrumentelor de asistență juridică internațională în cazuri legate de corupție și conexe (comisii rogatorii, echipe comune de investigații).

În atare circumstanțe, pentru restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni este necesar ca statul să asigure realizarea tuturor acțiunilor ce se impun astfel încât persoanele care au comis anumite infracțiuni să respecte restricțiile drepturilor lor stabilite de instanțele judecătorești naționale de toate nivelele.

Extrădarea în Republica Moldova a persoanelor cărora le-au fost limitate anumite drepturi în legătură cu comiterea unor infracțiuni, reprezintă o prevedere importantă în vederea realizării angajamentelor asumate de Republica Moldova față de partenerii externi, dar și o condiție pentru respectarea echității și asigurării justiției în materie penală. Este important de menționat că Poliția este obligată să asigure executarea tuturor cererilor de extrădare care sunt înaintate de către Procuratura Generală și/sau Ministerul Justiției.

Începând cu 06 iulie 2022, urmare modificărilor operate la Codul penal al Republicii Moldova nr.122/2003, în privința persoanelor puse sub învinuire pentru comiterea unor sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave care se sustrag de la urmărirea penală sau locul aflării acestora nu este stabilit, urmărirea penală poate fi finalizată în lipsa învinuitului. De asemenea, în conformitate cu prevederile CP al RM, instanțele judecătorești naționale pot dispune condamnarea persoanei în lipsă, cu respectarea cerințelor stabilite de Codul penal.

Respectiv, odată cu intrarea în vigoare a mecanismelor juridice menționate mai sus s-a înregistrat și o creștere a numărului persoanelor pe care Poliția, prin intermediul subdiviziunilor de resort urmează să le extrădeze pe teritoriul Republicii Moldova.

Mai mult ca atât, prin Hotărârea Guvernului nr.1058/2023 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.10/2012 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova au fost modificate normele diurnelor și plafoanele de cazare pe categorii a persoanelor delegate.

Astfel, pentru unele destinații, începând cu 01 ianuarie 2024, normele diurnelor pe care urmează să le achite entitatea ce dispune delegarea persoanei în interes de serviciu au fost dublate, în unele cazuri chiar triplate. Toate aceste circumstanțe au generat în mod direct creșterea costurilor pentru extrădarea persoanelor în Republica Moldova. Cu toate acestea, la alocarea mijloacelor financiare pentru executarea extrădărilor de către Poliție, nu s-a ținut cont de circumstanțele de fapt și de drept enunțate mai sus.

Suplimentar, este de menționat faptul că pe parcursul anului 2023, când normele diurnelor și plafoanele de cazare pe categorii a persoanelor delegate erau cu mult mai mici față de anul 2024, Poliția a cheltuit în total 6488550 (șase milioane patru sute optzeci și opt mii cinci sute cinci zeci) lei.

Totodată, pentru anul 2024, la capitolul deplasări în interes de serviciu pentru executarea extrădărilor au fost alocate doar 5598514 (cinci milioane cinci sute nouăzeci și opt mii cinci sute paisprezece) lei.

Astfel, sumele de bani alocate în acest sens pentru anul 2024 se atestă a fi insuficiente, motiv pentru care se impune necesitatea alocării unor mijloace financiare suplimentare în mărime de 2000000 (două milioane) lei. Drept urmare, lipsa mijloacelor financiare necesare pentru executarea extrădărilor va genera imposibilitatea realizării angajamentelor asumate în domeniul cooperării privind asistența juridică reciprocă, circumstanță care pe cale de consecință va genera afectarea gravă a imaginii și credibilității Republicii Moldova pe plan internațional.

Concomitent, se relevă că Poliția, prin intermediul subdiviziunilor din subordine are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Pentru realizarea obligațiilor și atribuțiilor polițienești, angajații Poliției sunt cei care intervin în prima linie și interacționează în mod direct cu cetățeanul, inclusiv cu demnitari de stat, reprezentanții misiunilor diplomatice, membrii delegațiilor oficiale, etc. Corespunzător, pentru angajații Poliției, portul uniformei este obligatoriu pe timpul exercitării obligațiilor de serviciu. Uniforma de serviciu a polițistului reprezintă unul din elementele cheie care creează o primă percepție a cetățeanului față de instituția Poliției și calitatea serviciilor prestate de către polițiști.

Potrivit Programului de ordine și securitate publică pentru anii 2022 – 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.913/2022, percepția privind calitatea serviciilor oferite, în general, este negativă pentru populația care intră în contact cu subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne. Din persoanele care au intrat în ultimii 5 ani în contact cu Poliția, 51% au fost satisfăcute în mică sau foarte mică măsură de comportamentul Poliției, 38,4% – în mare măsură și doar 8,9% au rămas satisfăcute în foarte mare măsură. Potrivit sondajului, doar 21,8% din populație consideră că pe parcursul

ultimilor 5 ani activitatea Poliției (2017-2021) s-a îmbunătățit, pe când 21,2% consideră că s-a înrăutățit, iar 46% – că a rămas aceeași. Din datele sondajului, 35,5% din respondenți consideră că Poliția contribuie bine și foarte bine la crearea unui mediu sigur de trai.

Cu toate acestea, se atestă că suma alocațiilor financiare anuale acordate Poliției pentru achiziționarea uniformei nu este racordată la necesitățile reale de dotare a polițiștilor. Mai mult, aceste alocații bugetare nu asigură acoperirea strictului necesar de asigurare cu uniformă de serviciu a polițiștilor aflați la datorie.

Cu titlu de precizare, se relevă că în anul 2023, în vederea achiziționării uniformei pentru polițiști au fost solicitate mijloace financiare în valoare totală de 29327200 (douăzeci și nouă milioane trei sute douăzeci și șapte mii două sute lei) însă au fost alocate doar 14000000 (patrusprezece milioane) lei. Pentru aceleași necesități, în anul 2024, au fost alocate doar 13500000 (treisprezece milioane cinci sute mii) lei.

Respectiv, pentru dotarea polițiștilor cu uniformă, în anul 2024 este necesară alocarea suplimentară a 17000000 (șaptesprezece milioane) lei. Aceste mijloace financiare suplimentare vor asigura dotarea cu uniformă a polițiștilor noi angajați în anul 2024 (aproximativ 500) și a celor care preponderent își desfășoară activitatea în spațiile publice deschise, interacționând în mod direct cu cetățenii.

Subsecvent, este necesar de remarcat că pe parcursul anului 2024 pe întreg teritoriul Republicii Moldova urmează să se desfășoare o serie de evenimente de o importanță majoră (alegeri prezidențiale, referendum, alegeri în România care se vor desfășura și pe teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 3 zile consecutive, vizite ale înalților demnitari din Uniunea Europeană, etc.) la care Poliția urmează să asigure ordinea și securitatea publică.

Un alt aspect care țin de imaginea și percepția angajaților poliției, ține de polițiștilor la evenimentele menționate mai sus, dar și în zilele obișnuite în uniforme cu un aspect vizibil uzat și degradat, din cauza datorită uzanței acesteia după expirarea termenului de utilizare va crea o percepție negativă din partea societății, denigrează onoarea și imaginea ofițerilor și subofițerilor, inclusiv producându-le și inconveniențe de ordin estetic și fizic și va reduce semnificativ din încrederea față de Poliție.

În concluzie, se solicită susținerea amendamentului înaintat la proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023.

Deputat în Parlament

Ana RACU

